

1 2 3 4 5 6 7

Hiểu và dùng AI trong 7 ngày

Sổ tay ManuAI

Hiểu AI trong một phút. Dùng được
ngay phút sau.

Mục lục

Cách dùng sổ tay này	3
7 NGÀY	
Ngày 1: Làm quen với AI	4
Ngày 2: Hỏi cho khéo	7
Ngày 3: Biết giới hạn của AI	10
Ngày 4: Giữ an toàn	13
Ngày 5: Tiết kiệm thời gian ở công ty hay trường học	16
Ngày 6: Làm việc như người quản lý	19
Ngày 7: Tạo thói quen AI của riêng bạn	22
Công thức prompt	25
Những gì không bao giờ dán vào AI	30
Kiểm tra câu trả lời của AI	31
Thuật ngữ: 25 từ	32
Đáp án	35

Cách dùng sổ tay này

Mỗi ngày: ba bài ngắn, một việc 10 phút trong đời thật và một câu hỏi.
Mỗi ngày khoảng 15 phút.

-
- 1 Đọc mỗi lần một ngày. Các bài cố ý viết ngắn: mỗi bài chỉ một ý.
 - 2 Làm việc 10 phút ngay trong ngày, trên một chatbot miễn phí như ChatGPT, Claude, Gemini hoặc Copilot. Cuối mỗi ngày có một trang để bạn ghi chép. Có làm thì mới nhớ lâu.
 - 3 Tự trả lời câu hỏi của ngày trước khi lật xem đáp án ở cuối sổ.
 - 4 Chỗ cần điền được viết [NHƯ THỂ NÀY]. Thay bằng thông tin của bạn, và đừng bao giờ dán dữ liệu riêng tư (xem danh sách kiểm tra).
 - 5 Bài nào cũng có bản trực tuyến kèm đồ chơi tương tác. Đường link nằm ngay dưới tên bài.
-

Thích học trên màn hình hơn? Vẫn khóa học này, có lưu tiến độ và giấy chứng nhận khi học xong:
ai.manusignal.com/vi/7-days

01 NGÀY 1 Làm quen với AI

3 bài · việc 10 phút · 1 câu hỏi

MỤC TIÊU Hiểu chatbot là gì và có cuộc trò chuyện hữu ích đầu tiên.

BÀI 1 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/what-is-ai

AI thật ra là gì?

AI là phần mềm tự học quy luật từ rất nhiều ví dụ, thay vì làm theo luật do con người viết sẵn.

- Phần mềm bình thường làm đúng theo lệnh. Lập trình viên viết: nếu đơn hàng trên 300.000 đồng thì miễn phí giao hàng.
- AI thì khác. Không ai viết luật cho nó.
- Ngày nay, khi nói đến AI, người ta thường nghĩ tới các chatbot (trợ lý trò chuyện) như ChatGPT, Claude hay Gemini. Chúng được học từ một lượng chữ khổng lồ, nên nắm được quy luật của ngôn ngữ.
- AI không phải con người, cũng không phải phép màu. Nó là một cỗ máy nhận ra quy luật rất giỏi.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Hãy nghĩ đến một em bé tập nhận ra con chó. Không ai đưa cho bé một cuốn sách luật. Bé nhìn thấy nhiều con chó, rồi một ngày tự nhiên bé biết. AI cũng học như vậy, chỉ khác là nó xem hàng triệu ví dụ trong vài tuần.

BÀI 3 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/what-a-chatbot-really-does

Chatbot thật ra đang làm gì

Chatbot viết câu trả lời từng mẫu nhỏ một, mỗi lần chọn một chữ có khả năng xuất hiện tiếp theo.

- Bên trong ChatGPT, Claude hay Gemini là các large language model, gọi tắt là LLM (mô hình ngôn ngữ lớn). Kỹ năng cốt lõi của chúng rất đơn giản: nhìn một đoạn chữ, đoán chữ tiếp theo.
- Bạn hỏi công thức nấu phở, nó không đi tra công thức nào cả. Nó viết ra, từng chữ một, chọn những chữ thường đi tiếp trong các đoạn văn kiểu này.
- Điều này giải thích nhiều chuyện. Đó là lý do câu trả lời nghe trôi chảy và tự tin.

HÌNH DUNG THẾ NÀY

Giống như tính năng gợi ý chữ trên bàn phím điện thoại, nhưng được học từ lượng chữ bằng cả một thư viện và có thể viết liền nhiều trang.

BÀI 4 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/tokens

Token: cách AI đọc chữ

AI không đọc từng từ; nó đọc token (mẫu chữ), những miếng chữ nhỏ thường chỉ là một phần của từ.

- Trước khi model đọc tin nhắn của bạn, chữ được cắt thành các token (mẫu chữ). Một từ tiếng Anh phổ biến như “the” là một token.
- Các ngôn ngữ không được đối xử ngang nhau. Cùng một câu, viết bằng tiếng Việt thường tốn nhiều token hơn tiếng Anh, vì model được học tiếng Việt ít hơn, lại thêm các dấu thanh làm chữ bị cắt vụn hơn.
- Token quan trọng vì ba lý do. Dịch vụ AI trả phí tính tiền theo token. Mỗi model có giới hạn số token đọc được cùng lúc. Và cách cắt token lạ lùng giải thích những lỗi kỳ quặc, như đếm sai số chữ cái trong một từ.

HÌNH DUNG THẾ NÀY

Hãy nghĩ đến Lego. Model không nhìn thấy cả ngôi nhà; nó nhìn thấy từng viên gạch. Từ phổ biến là một viên to, từ hiếm được ghép từ nhiều viên nhỏ.

Làm ngay hôm nay

VIỆC 10 PHÚT

Mở một chatbot miễn phí (ChatGPT, Claude, Gemini hoặc Copilot).
Nhờ nó giải thích một điều bạn tò mò từ lâu, rồi hỏi thêm hai câu nữa.
Để ý cách nó nối tiếp những gì bạn vừa nói.

GHI CHÚ CỦA BẠN

TỰ KIỂM TRA

Chatbot đang làm gì khi viết câu trả lời?

A Tra một câu trả lời có sẵn	B Đoán những chữ có khả năng xuất hiện tiếp theo, từng mẫu một
C Hỏi một người thật	D Chép từ Wikipedia

Đáp án ở trang 35.

MỤC TIÊU Viết prompt để nhận được câu trả lời tốt ngay lần đầu.

BÀI 7 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/the-four-part-prompt

Prompt bốn phần

Câu trả lời tốt đến từ prompt có bốn phần: vai trò, nhiệm vụ, bối cảnh và định dạng.

- Phần lớn câu trả lời dở của AI đến từ prompt (câu lệnh) ngắn và mơ hồ. “Viết một email” gần như không cho model thông tin gì, nên nó phải đoán.
- Hãy thêm bốn phần. Vai trò: nó nên đóng vai ai? Nhiệm vụ: chính xác nó phải làm gì? Bối cảnh: viết cho ai, cần biết những gì? Định dạng: dài bao nhiêu, trình bày thế nào, giọng văn ra sao?
- Không phải lúc nào cũng cần đủ cả bốn. Nhưng khi câu trả lời làm bạn thất vọng, thường là thiếu một phần. Bối cảnh là phần người ta hay quên nhất.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như giao việc cho một đồng nghiệp mới. “Làm báo cáo đi” thì hổng. “Em là trợ lý tài chính. Viết báo cáo doanh số tháng cho nhóm Sài Gòn, dùng các số liệu này, một trang, gạch đầu dòng” thì ổn.

BÀI 8 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/show-it-examples

Cho nó xem ví dụ

Một hai ví dụ tốt trong prompt dạy AI văn phong của bạn nhanh hơn cả đoạn hướng dẫn dài.

- Tả một văn phong rất khó. “Thân thiện nhưng chuyên nghiệp” mỗi người hiểu một kiểu.
- Cách này gọi là few-shot prompting (prompt kèm vài ví dụ). Bạn đưa vài cặp đầu vào và kết quả mong muốn, rồi đưa đầu vào mới. Model sẽ bắt chước khuôn mẫu đó.
- Nó rất hợp để viết mô tả sản phẩm, bài đăng mạng xã hội, trả lời khách, phân loại tin nhắn, và bất cứ việc gì bạn đã có sẵn vài mẫu tốt từ trước.

- Dùng hai ba ví dụ hơi khác nhau, để model học được khuôn mẫu chứ không chỉ chép một câu. Nhớ xóa thông tin riêng tư trước.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như đưa thợ may xem chiếc áo bạn thích, thay vì cố tả bằng lời nó vừa người thế nào.

BÀI 10 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/let-it-interview-you

Để nó phỏng vấn bạn

Khi không biết nên nói gì với AI, hãy bảo nó hỏi bạn trước.

- Viết một prompt đầy đủ bối cảnh là việc khó. Nhiều khi bạn còn không biết chi tiết nào là quan trọng.
- Cách giải rất đơn giản: tả mục tiêu của bạn trong một dòng, rồi bảo AI hỏi bạn những gì nó cần biết trước khi bắt tay vào làm. Bạn trả lời xong rồi mới để nó làm.
- Cách này biến một prompt lười thành prompt rất tốt mà không tốn mấy công. Nó đặc biệt hợp để viết CV, kế hoạch kinh doanh, lên lịch đi chơi, viết thư khó nói và soạn giáo án.
- Hãy bảo nó hỏi ít câu mỗi lần, khoảng ba đến năm câu. Không thì bạn sẽ nhận một danh sách dài như tờ khai.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như một bác sĩ giỏi. Họ không kê đơn sau đúng một câu; họ hỏi vài câu trước đã.

Làm ngay hôm nay

VIỆC 10 PHÚT

Chọn một tin nhắn thật bạn cần viết trong tuần này. Viết nó thành prompt bốn phần (vai trò, nhiệm vụ, bối cảnh, định dạng), hoặc bảo AI phỏng vấn bạn trước. Sửa lại kết quả và gửi đi thật.

GHI CHÚ CỦA BẠN

TỰ KIỂM TRA

Phần nào của prompt hay bị quên nhất?

A Vai trò

B Nhiệm vụ

C Bối cảnh

D Nói “làm ơn”

Đáp án ở trang 35.

MỤC TIÊU Hiểu vì sao AI sai và cách kiểm tra lại.

BÀI 5 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/why-ai-makes-things-up

Vì sao AI bịa chuyện

AI được tạo ra để đưa câu trả lời nghe hợp lý, chứ không phải câu trả lời đúng, nên đôi khi nó tự tin bịa ra sự thật.

- Khi chatbot bịa ra điều gì đó, như tên một cuốn sách không có thật, một ngày tháng sai hay một điều luật không tồn tại, người ta gọi là hallucination (ảo giác của AI).
- Chuyện này xảy ra vì model đang đoán ra những chữ trông có vẻ đúng. Khi không biết câu trả lời, nó hiếm khi nói thẳng là không biết.
- Ảo giác hay gặp nhất ở các chi tiết chính xác: tên người, con số, trích dẫn, đường link, nguồn tham khảo và sự kiện mới. Với những lời giải thích chung chung thì ít gặp hơn.
- Model mới ít bịa hơn, và nhiều model có thể tìm trên web và đưa nguồn. Nhưng chưa có model nào hết hẳn.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như một học sinh đi thi mà bỏ qua một chương không học, nhưng vẫn viết một đoạn rất tự tin, vì để giấy trắng thì còn tệ hơn đoán.

BÀI 14 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/check-what-ai-tells-you

Kiểm tra lại lời AI nói

Dùng AI để có bản nháp đầu tiên của sự thật, rồi kiểm tra mọi thứ quan trọng trước khi làm theo.

- AI có thể sai mà giọng vẫn chắc nịch. Với chuyện quan trọng như sức khỏe, tiền bạc, pháp luật, an toàn hay bài vở ở trường, hãy kiểm tra trước khi tin.
- Một cách nhanh: xin nguồn, mở ra xem, và đối chiếu xem nguồn có thật sự nói đúng như AI bảo không. Link giả hoặc link hỏng là dấu hiệu cảnh báo.

- Đối chiếu với nguồn thứ hai: một trang web chính thức của cơ quan nhà nước, một công cụ AI khác, hoặc một người am hiểu. Nếu các nguồn nói khác nhau, hãy tìm hiểu kỹ hơn.
- Đặc biệt cẩn thận với con số, ngày tháng, trích dẫn và những chuyện mới xảy ra.

BÀI 6 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/context-window

Context window: trí nhớ ngắn hạn của AI

Chatbot chỉ nhìn thấy một lượng chữ giới hạn mỗi lúc, nên trong một cuộc trò chuyện rất dài, phần cũ nhất có thể bị trôi mất.

- Context window (cửa sổ ngữ cảnh) là tất cả những gì model nhìn thấy lúc này: tin nhắn của bạn, câu trả lời của nó, các tệp bạn gửi và những chỉ dẫn ẩn. Nó được đo bằng token.
- Cửa sổ ngày nay khá rộng. Nhiều model chứa được cả một cuốn sách.
- Khi cuộc trò chuyện quá dài, công cụ có thể bỏ bớt hoặc tóm gọn những tin nhắn cũ nhất. Vì vậy chatbot có thể quên mất quy tắc bạn dặn từ một tiếng trước.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như một tấm bảng trắng. Bạn viết được nhiều, nhưng khi đầy, ai đó sẽ xóa phần trên cùng để lấy chỗ. Phần đã xóa là mất, trừ khi bạn viết lại.

Làm ngay hôm nay

VIỆC 10 PHÚT

Hỏi chatbot ba câu về dữ kiện liên quan đến quê bạn, nghề của bạn hoặc sở thích của bạn. Với mỗi câu trả lời, xin nguồn và kiểm tra. Ghi lại câu nào đúng, câu nào sai, câu nào chưa rõ.

GHI CHÚ CỦA BẠN

TỰ KIỂM TRA

Khi nào bạn nên kiểm tra lại lời AI nói?

A Không bao giờ, nó thường đúng mà	B Chỉ khi làm toán
C Bất cứ khi nào câu trả lời quan trọng: sức khỏe, tiền bạc, pháp luật, học hành hay công việc	D Chỉ khi nó nghe có vẻ không chắc

Đáp án ở trang 35.

MỤC TIÊU Bảo vệ dữ liệu, tiền bạc và gia đình bạn.

BÀI 13 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/what-not-to-paste

Những gì không nên dán vào AI

Hãy coi chatbot như nơi công cộng: đừng bao giờ dán thứ gì bạn không muốn người lạ đọc.

- Những gì bạn gõ vào chatbot được gửi lên máy chủ của công ty làm ra nó. Tùy công cụ và cài đặt, nó có thể được lưu lại, được nhân viên xem, hoặc dùng để huấn luyện các model sau này.
- Đừng bao giờ dán mật khẩu, số tài khoản ngân hàng hay số thẻ, số CCCD hay hộ chiếu, hồ sơ bệnh án, hay thông tin riêng của người khác. Ở công ty, đừng dán dữ liệu khách hàng, hợp đồng hay kế hoạch mật, trừ khi công ty đã duyệt công cụ đó.
- Trước khi dán, hãy xóa hoặc thay các phần nhạy cảm: “Khách hàng A” thay cho tên thật, “[SỐ TIỀN]” thay cho con số thật. AI hiếm khi cần chi tiết thật mới giúp được bạn.
- Kiểm tra phần cài đặt. Hầu hết công cụ cho phép tắt việc dùng cuộc trò chuyện để huấn luyện, và tài khoản công ty hay trường học thường có quy định bảo mật chặt hơn.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như nói điện thoại trên xe buýt đông người. Bạn có thể bàn chuyện đi chơi, nhưng không đời nào đọc to mã OTP.

BÀI 15 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/spot-ai-scams

Nhận ra lừa đảo dùng AI

Kẻ lừa đảo giờ dùng AI viết tin nhắn hoàn hảo, nên viết đúng chính tả không còn là dấu hiệu tin nhắn thật.

- Tin nhắn lừa đảo ngày xưa đầy lỗi chính tả. Giờ AI viết tin nhắn sạch sẽ, thân thiện, gọi đúng tên bạn, bằng bất kỳ ngôn ngữ nào, gửi cho hàng loạt người cùng lúc.

- Các chiêu hay gặp: tin nhắn giả shipper kèm đường link, “ngân hàng” báo tài khoản bị khóa và đòi đăng nhập, cuộc gọi giả công an báo bạn liên quan đến vụ án, việc làm online lương cao bất thường, hay tài khoản Zalo giả sếp hoặc người thân nhờ chuyển tiền gấp. Kiểu lừa này gọi là phishing (lừa đảo giả danh).
- Hãy nhìn vào sức ép, đừng nhìn chính tả. Gấp gáp (“trong 30 phút”), bí mật (“đừng nói với ai”), và cách trả tiền lạ (chuyển vào tài khoản mới, ví điện tử, thẻ cào, tiền ảo) mới là dấu hiệu thật sự.
- Đừng bao giờ bấm link hay gọi số trong tin nhắn. Mở app chính thức của ngân hàng, hoặc gọi số bạn đã biết từ trước.

BÀI 16 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/deepfakes

Deepfake và giả giọng nói

AI giờ có thể làm giả khuôn mặt hay giọng nói chỉ từ vài giây ghi hình thật, nên thấy tận mắt, nghe tận tai không còn là bằng chứng.

- Deepfake (video giả bằng AI) là video hay hình ảnh giả, thường cho thấy một người thật nói hoặc làm điều họ chưa từng làm. Voice cloning (nhân bản giọng nói) bắt chước giọng một người từ một đoạn ghi âm ngắn.
- Kẻ gian dùng chúng để gọi cho bố mẹ bằng giọng “con” đang khóc vì gặp nạn, gọi video Zalo giả mặt người thân để vay tiền, giả sếp trong cuộc họp trực tuyến, hoặc dựng clip người nổi tiếng quảng cáo đầu tư lừa đảo.
- Những dấu hiệu như bàn tay kỳ lạ hay mắt không chớp ngày càng hiếm. Cách phòng tốt hơn: kiểm tra câu chuyện qua một kênh khác.
- Hãy thống nhất một mật khẩu gia đình chỉ người nhà biết, dùng cho các cuộc gọi khẩn cấp.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như một chữ ký giả hoàn hảo. Nhìn thì không phân biệt được, nên bạn phải hỏi lại chính người được cho là đã ký.

Làm ngay hôm nay

VIỆC 10 PHÚT

Mở cài đặt của chatbot và quyết định có cho nó dùng cuộc trò chuyện của bạn để huấn luyện không. Sau đó thống nhất một mật khẩu gia đình với người thân, dùng cho các cuộc gọi khẩn cấp xin tiền.

GHI CHÚ CỦA BẠN

TỰ KIỂM TRA

Dấu hiệu đáng ngờ nhất trong một tin nhắn là gì?

A Viết đúng chính tả hoàn hảo

B Giục bạn trả tiền gấp theo một cách lạ

C Gọi đúng tên bạn

D Được gửi qua email

Đáp án ở trang 35.

Tiết kiệm thời gian ở công ty hay trường học

3 bài · việc 10 phút · 1 câu hỏi

MỤC TIÊU Giao bớt phần nhàm chán của việc đọc và viết cho AI.

BÀI 19 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/email-and-documents

Email và tài liệu

Để AI viết bản nháp đầu, còn bạn dành thời gian làm cho nó giống giọng mình và kiểm tra cho đúng dữ kiện.

- Viết lách là chỗ AI giúp hầu hết mọi người tiết kiệm nhiều thời gian nhất. Một email trả lời mất 15 phút có thể còn 2 phút: bạn đưa ý chính, nó viết nháp, bạn sửa.
- Hãy đưa nó dữ kiện, người đọc và mục đích. “Trả lời nhà cung cấp ở Bình Dương: hàng giao trễ 3 ngày, mình vẫn lấy, hỏi ngày giao mới, giọng thân thiện.”
- Coi chừng “giọng AI”: dài quá, khách sáo quá, nhiều từ hoa mỹ. Bảo nó viết ngắn và giản dị hơn, hoặc đưa một ví dụ về cách bạn viết.
- Luôn đọc lại trước khi gửi. Kiểm tra tên, ngày, con số và những gì mình hứa.

BÀI 20 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/summarise-anything

Tóm tắt mọi thứ

AI có thể biến bản báo cáo 40 trang thành một trang trong vài giây, nếu bạn nói rõ bản tóm tắt dùng để làm gì.

- Hầu hết trợ lý AI nhận được văn bản dài, file PDF, trang web, cả lời thoại của video. Tóm tắt là một trong những việc AI làm đáng tin cậy nhất.
- Chỉ nói “tóm tắt cái này” thì nhận về kết quả chung chung. Hãy nói tóm tắt cho ai và để làm gì: “Tóm tắt cho một trưởng phòng bạn rộn cần quyết định có gia hạn hợp đồng này không.”
- Hãy yêu cầu một bố cục: ba ý chính, rủi ro, con số và các câu hỏi còn bỏ ngỏ. Như vậy bản tóm tắt dễ đọc lướt và dễ so sánh.
- Bản tóm tắt vẫn có thể bỏ sót hoặc làm méo chi tiết. Với việc cần quyết định, hãy bảo nó trích nguyên văn câu mà nó dựa vào, để bạn kiểm tra nhanh.

Cuộc họp và ghi chú

AI có thể biến một cuộc họp lộn xộn thành các quyết định rõ ràng và danh sách việc cần làm, miễn là mọi người biết nó đang nghe.

- Các công cụ họp trực tuyến như Zoom, Teams và Google Meet giờ đều có tính năng AI ghi chú. Bạn cũng có thể dán bản ghi lời thoại hoặc ghi chú nháp của mình vào bất kỳ chatbot nào.
- Kết quả hữu ích nhất không phải là bản tóm tắt. Đó là ba danh sách: các quyết định đã chốt, việc cần làm kèm người phụ trách và hạn chốt, và các câu hỏi còn bỏ ngỏ.
- Luôn báo cho mọi người biết khi AI đang ghi âm hoặc ghi lời thoại. Ở nhiều nước đó là luật, còn ở đâu thì đó cũng là phép lịch sự.
- AI ghi chú có thể nghe nhầm tên và con số, hoặc giao việc cho nhầm người. Hãy để một người kiểm tra danh sách trước khi gửi đi.

Làm ngay hôm nay

VIỆC 10 PHÚT

Lấy một tài liệu dài hoặc ghi chú của một cuộc họp. Nhờ AI tóm tắt cho một người đọc cụ thể, kèm danh sách việc cần làm có người phụ trách. Đối chiếu một chi tiết với bản gốc.

GHI CHÚ CỦA BẠN

TỰ KIỂM TRA

Làm sao để có bản tóm tắt hữu ích hơn?

A Yêu cầu nó ngắn hết mức có thể

B Nói rõ tóm tắt cho ai và họ cần quyết định gì

C Dùng từ ngữ to tát hơn

D Dán vào hai lần

Đáp án ở trang 35.

MỤC TIÊU Có kết quả tốt hơn bằng cách chia nhỏ công việc và duyệt lại.

BÀI 9 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/think-step-by-step

Bảo nó nghĩ từng bước

Với bài toán nhiều bước, bảo AI giải từng bước ra giấy sẽ cho câu trả lời chính xác hơn.

- Nếu bạn hỏi một câu hóc búa mà chỉ muốn đáp số, model phải nhảy thẳng tới kết quả. Với toán, lập kế hoạch hay suy luận, cú nhảy đó hay trượt.
- Bảo nó suy luận từng bước gọi là chain-of-thought (chuỗi suy nghĩ). Model viết ra từng bước, bước trước giúp bước sau.
- Nhiều công cụ mới có reasoning model (model suy luận) tự làm việc này, đôi khi hiện dòng “đang suy nghĩ”. Với loại này, bạn hiếm khi phải dặn.
- Việc đơn giản như viết lại một đoạn văn thì không cần. Hãy dùng cho việc gì có con số, điều kiện hoặc nhiều giai đoạn.

BÀI 11 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/prompt-chaining

Prompt chaining: làm từng bước một

Việc lớn sẽ tốt hơn khi bạn chia thành nhiều prompt nhỏ và kiểm tra từng kết quả trước khi sang bước sau.

- Bảo AI “viết cho tôi cả bản kế hoạch kinh doanh” trong một lần thường nhận về một bài dài mà nông. Một lúc có quá nhiều thứ phải làm.
- Prompt chaining (nối chuỗi prompt) là chia việc thành nhiều bước. Đầu tiên, liệt kê các mục.
- Bạn luôn nắm quyền. Nếu bước hai sai, bạn sửa ngay trước khi nó làm hỏng bước ba.
- Một chuỗi tốt cho hầu hết việc viết: dàn ý, viết nháp, góp ý, viết lại. Tốn thêm vài phút nhưng kết quả tốt hơn hẳn.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như nấu một bữa cơm. Bạn không đổ hết nguyên liệu vào nồi một lúc; bạn sơ chế, rồi nấu, rồi nêm và nêm lại.

BÀI 23 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/review-ai-like-a-manager

Duyệt bài AI như một người quản lý

Hãy coi AI như một nhân viên mới nhanh nhẹn, hăng hái: giao việc rõ ràng, kiểm tra kết quả và góp ý cụ thể.

- Một người quản lý giỏi không nhận ngay bản nháp đầu, cũng không tự mình làm lại hết. Họ chỉ ra chỗ sai và yêu cầu bản khác.
- Góp ý mơ hồ như “viết hay hơn đi” chỉ nhận về thay đổi mơ hồ. Góp ý cụ thể mới hiệu quả: “Đoạn hai lặp lại đoạn một, bỏ đi. Giá sai rồi, đúng là 450.000 đồng.”
- Mỗi lần kiểm tra bốn điều: Có đúng không? Có đủ không? Có hợp với người đọc không? Mình có dám ký tên vào không?
- Bạn còn có thể nhờ AI tự duyệt trước: “Hãy đóng vai một biên tập viên khó tính. Liệt kê năm lỗi lớn nhất của bản nháp này.” Rồi bạn quyết định sửa lỗi nào.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

AI giống một thực tập sinh tài năng trong ngày đầu đi làm. Rất nhanh, đôi khi xuất sắc, không bao giờ mệt, nhưng không biết bối cảnh của bạn và sẽ không nói cho bạn biết khi nó đang đoán.

Làm ngay hôm nay

VIỆC 10 PHÚT

Chọn một việc lớn hơn, như một bản kế hoạch hay đề xuất ngắn. Làm theo chuỗi: dàn ý, viết nháp, nhờ AI phê bình bản nháp, rồi viết lại. So sánh bản cuối với bản nháp đầu tiên.

GHI CHÚ CỦA BẠN

TỰ KIỂM TRA

Góp ý nào cho bản nháp thứ hai tốt nhất?

A “Viết hay hơn đi”

B “Làm lại đi”

C Thay đổi cụ thể: bỏ gì, sửa gì, thêm gì

D Không góp ý, chỉ bấm tạo lại

Đáp án ở trang 35.

Tạo thói quen AI của riêng bạn

3 bài · việc 10 phút · 1 câu hỏi

MỤC TIÊU Nhìn xem AI đang đi về đâu và tạo một thói quen nhỏ mỗi tuần để bạn tiến bộ đều.

BÀI 18 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/choosing-a-model

Chọn model nào

Không có AI nào tốt nhất cho mọi việc; hãy chọn công cụ theo công việc, túi tiền và những gì công ty cho phép.

- Các trợ lý trò chuyện phổ biến gồm ChatGPT, Claude, Gemini, Copilot, Meta AI, và những cái tên khác như DeepSeek, Mistral hay Qwen. Chúng thay nhau dẫn đầu sau mỗi vài tháng, nên bảng xếp hạng cũ đi rất nhanh.
- Hầu hết đều có một model (mô hình) nhanh dùng hằng ngày và một model suy luận chậm hơn cho việc khó. Dùng loại nhanh cho email và câu hỏi nhỏ, loại suy luận cho toán, lập kế hoạch và phân tích.
- Những điều khác cũng quan trọng: nó có đọc được ảnh, PDF và âm thanh không (gọi là multimodal, đa phương thức)? Nó có tìm trên web được không? Nó viết tiếng Việt có tự nhiên không? Có model mã nguồn mở nào chạy được ngay trên máy bạn để giữ riêng tư không?
- Ở công ty, quy tắc đầu tiên là chính sách. Hãy dùng công cụ công ty đã duyệt, vì nó thường đi kèm bảo vệ dữ liệu tốt hơn.

BÀI 29 · 2 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/will-ai-take-my-job

AI có lấy mất việc của tôi không?

AI nhiều khả năng sẽ thay đổi các đầu việc của bạn hơn là xóa sổ cả công việc, và người dùng AI giỏi sẽ có lợi thế.

- Mỗi công việc là một bó nhiều đầu việc. AI giỏi một số việc: viết nháp, tóm tắt, phân loại, dịch, phân tích cơ bản.
- Một số vị trí sẽ thu hẹp, nhất là những vị trí chủ yếu viết lách theo khuôn hoặc nhập liệu. Cũng có những việc mới xuất hiện: kiểm tra bài AI làm, thiết kế quy trình làm việc, hướng dẫn người khác.

- Sự thay đổi không đều giữa các nước và các ngành, và không ai dự đoán chính xác được. Hãy dè chừng bất kỳ ai nói quá chắc chắn, theo hướng nào cũng vậy.
- Việc thiết thực thì ở đâu cũng như nhau: tìm xem đầu việc nào của bạn AI giúp được, dùng nó cho thật giỏi, và dành thời gian tiết kiệm được cho những phần chỉ con người làm tốt.

BÀI 30 · 1 PHÚT

ai.manusignal.com/vi/lessons/how-to-keep-up

Theo kịp AI mà không kiệt sức

Bạn không cần đọc hết mọi tin tức về AI; một thói quen nhỏ mỗi tuần tốt hơn nhiều so với chạy theo tin nóng.

- Gần như tuần nào cũng có model và công cụ mới. Cố theo dõi hết thì mệt lắm, mà phần lớn tin tức chẳng thay đổi cách bạn làm việc.
- Hãy tập trung vào những điều cơ bản bền vững: model đoán chữ thế nào, vì sao nó bịa, cách viết prompt tốt, cách giữ an toàn. Những bài học này vẫn đúng dù công cụ có đổi.
- Rồi tạo một thói quen thật nhỏ. Mỗi tuần một lần, lấy một việc thật và thử làm bằng AI.
- Chọn một hai nguồn tin đáng tin, đừng chọn mười. Và khi có công cụ mới tuyên bố sẽ thay đổi mọi thứ, hãy đợi một tháng xem người ta còn dùng không.

HÌNH DUNG THỂ NÀY

Giống như tập thể dục. Bạn không cần chạy theo mọi trào lưu tập luyện mới; bạn cần một lịch tập đơn giản mà mình thật sự duy trì được.

Làm ngay hôm nay

VIỆC 10 PHÚT

Tạo thói quen AI của riêng bạn: liệt kê các việc hằng tuần và chọn việc mà AI giúp bạn nhiều nhất trong tuần này. Lưu prompt tốt nhất của bạn trong khóa học thành một mẫu, và đặt lịch 15 phút “thử một việc với AI” mỗi tuần.

GHI CHÚ CỦA BẠN

TỰ KIỂM TRA

Điều gì giúp kỹ năng AI của bạn tiếp tục tăng sau khóa học này?

A Đọc mọi tin tức về AI

B Mỗi ngày thử một app mới

C Dùng AI cho một việc thật mỗi tuần và ghi lại cái gì hiệu quả

D Đợi một AI hoàn hảo

Đáp án ở trang 35.

Công thức prompt

Các câu lệnh dùng ngay. Mỗi câu theo công thức vai trò + nhiệm vụ + bối cảnh + định dạng, chỗ cần điền viết trong [NGOẶC VUÔNG IN HOA].

01 Viết lại cho rõ hơn

VIẾT

Bạn là một biên tập viên cẩn thận, chuộng lối viết giản dị.
Hãy viết lại đoạn văn dưới đây cho rõ và dễ đọc hơn, không đổi ý nghĩa và không bỏ sót thông tin nào.
Người đọc là [NGƯỜI ĐỌC], họ sẽ đọc [Ở ĐÂU HOẶC BẰNG CÁCH NÀO, VD: TRÊN ĐIỆN THOẠI].
Trả về đoạn đã viết lại trước, sau đó là vài gạch đầu dòng ngắn liệt kê các thay đổi chính.

Đoạn văn:
[DÁN ĐOẠN VĂN CỦA BẠN]

MẸO Đọc danh sách thay đổi: nó chỉ ra những thói quen viết bạn nên sửa lần sau.

02 Trả lời email

VIẾT

Bạn là trợ lý của tôi, giỏi viết email thân thiện và chuyên nghiệp.
Hãy soạn thư trả lời cho email dưới đây. Tôi muốn [ĐIỀU BẠN MUỐN NÓI HOẶC ĐẠT ĐƯỢC].
Ngữ cảnh: người gửi là [VD: KHÁCH HÀNG, SẾP, HÀNG XÓM] của tôi, giọng văn nên [VD: ẤM ÁP, DỨT KHOÁT, NGẮN GỌN].
Dưới [SỐ] chữ, kèm tiêu đề rõ ràng nếu cần.

Email tôi nhận được:
[DÁN EMAIL]

MẸO Nói rõ bạn muốn thư trả lời đạt được gì; điều đó quan trọng hơn câu chữ.

03 Rút gọn

VIẾT

Bạn là biên tập viên cắt chữ chứ không cắt ý.
Hãy rút gọn đoạn dưới đây còn khoảng [ĐỘ DÀI MONG MUỐN, VD: 100 CHỮ HOẶC MỘT NỬA].
Dù thế nào cũng phải giữ các ý sau: [Ý BẮT BUỘC GIỮ, HOẶC "ĐỀ NGHỊ CHÍNH"].
Chỉ trả về đoạn đã rút gọn.

Đoạn văn:
[DÁN ĐOẠN VĂN CỦA BẠN]

MẸO Nêu rõ ý bắt buộc giữ để chi tiết quan trọng không bị cắt mất.

04 Ưu và nhược điểm

SUY NGHĨ

Bạn là người tư vấn khách quan, giúp người khác suy nghĩ chứ không quyết định thay họ.
Tôi đang cân nhắc có nên [QUYẾT ĐỊNH] hay không.
Hoàn cảnh của tôi: [THÔNG TIN CHÍNH, VD: NGÂN SÁCH, THỜI ĐIỂM, AI BỊ ẢNH HƯỞNG].
Điều tôi coi trọng nhất: [ƯU TIÊN CỦA BẠN].
Liệt kê ưu và nhược điểm chính thành hai cột, đánh dấu điểm nào quan trọng nhất theo ưu tiên của tôi, và kết thúc bằng ba câu hỏi tôi nên trả lời trước khi quyết định.

MẸO Ba câu hỏi cuối thường có ích hơn cả bản danh sách.

05 Chia nhỏ việc lớn

SUY NGHĨ

Bạn là người lập kế hoạch dự án thực tế.
Tôi cần [MỤC TIÊU LỚN] trước [HẠN CHÓT]. Mỗi tuần tôi dành được khoảng [THỜI GIAN MỖI TUẦN].
Những gì tôi đã có: [NGUỒN LỰC, NGƯỜI HỖ TRỢ, TIẾN ĐỘ HIỆN TẠI].
Hãy chia thành các bước nhỏ, mỗi bước không quá [VD: 1 GIỜ], nhóm theo giai đoạn, xếp theo thứ tự nên làm. Đánh dấu bước đầu tiên tôi có thể bắt đầu ngay hôm nay.

MẸO Bước đầu nhỏ hơn kế hoạch hoàn hảo; làm ngay bước được đánh dấu.

06 Hình dung thất bại trước

SUY NGHĨ

Bạn là cố vấn rùi ro giàu kinh nghiệm.

Hãy tưởng tượng [KHOẢNG THỜI GIAN, VD: SÁU THÁNG] nữa, kế hoạch của tôi đã thất bại.

Kế hoạch: [MÔ TẢ KẾ HOẠCH]

Viết câu chuyện có khả năng nhất về việc nó đã thất bại thế nào. Sau đó liệt kê năm nguyên nhân hàng đầu thành bảng với các cột: nguyên nhân, dấu hiệu cảnh báo sớm, việc tôi có thể làm ngay để phòng tránh.

MẸO Hình dung thất bại từ trước giúp thấy rùi ro rõ hơn là hỏi 'có thể sai ở đâu'.

07 Giải thích cho người mới

HỌC TẬP

Bạn là giáo viên kiên nhẫn, giải thích không dùng thuật ngữ khó.

Hãy giải thích [CHỦ ĐỀ] cho tôi. Tôi hoàn toàn mới; tôi biết [ĐIỀU BẠN ĐÃ BIẾT, HOẶC "CHƯA BIẾT GÌ"].

Dùng một phép so sánh đời thường, dưới 200 chữ, và giải nghĩa mọi từ chuyên môn ngay lần đầu dùng. Cuối cùng hỏi tôi một câu để kiểm tra tôi đã hiểu chưa.

MẸO Trả lời thật lòng câu hỏi kiểm tra; nó sẽ điều chỉnh lần giải thích sau cho hợp với bạn.

08 Kiểm tra bài cho tôi

HỌC TẬP

Bạn là gia sư thân thiện.

Hãy hỏi bài tôi về [CHỦ ĐỀ HOẶC ĐÁN GHI CHÚ CỦA BẠN] ở mức [MỨC ĐỘ, VD: CƠ BẢN, ÔN THI].

Mỗi lần hỏi một câu và chờ tôi trả lời. Sau mỗi câu trả lời, nói tôi đúng hay sai, giải thích ngắn, rồi hỏi câu tiếp. Câu hỏi khó dần lên. Sau [SỐ] câu, tóm tắt những phần tôi nên ôn lại.

MẸO Tự kiểm tra hiệu quả hơn đọc lại: trả lời sai cũng là một phần của việc học.

09 Tóm tắt cuộc họp

CÔNG VIỆC

Bạn là thư ký cuộc họp làm việc hiệu quả.

Hãy tóm tắt ghi chú hoặc bản chép lời cuộc họp dưới đây cho [NGƯỜI ĐỌC, VD: NHỮNG NGƯỜI VẮNG MẶT].

Định dạng: ba dòng tổng quan, sau đó các mục: quyết định đã chốt, câu hỏi còn bỏ ngỏ, và việc tiếp theo (ai, làm gì, khi nào). Chỉ đưa những gì có trong ghi chú; ghi "chưa rõ" thay vì đoán.

Ghi chú:

[DÁN GHI CHÚ HOẶC BẢN CHÉP LỜI]

MẸO Kiểm tra tên người và ngày tháng trước khi gửi; bản chép lời hay nhầm người nói.

10 Lọc ra các đầu việc

CÔNG VIỆC

Bạn là điều phối viên dự án chú ý từng chi tiết.

Từ đoạn dưới đây, hãy lọc ra mọi đầu việc cần làm.

Trà về bảng với các cột: việc, người phụ trách, hạn chót, câu trích nguồn. Nếu không nêu người phụ trách hoặc hạn chót, ghi "không nêu".

Nội dung:

[DÁN CHUỖI EMAIL, GHI CHÚ HOẶC TIN NHẮN NHÓM ZALO]

MẸO Cột câu trích nguồn giúp bạn kiểm tra nhanh từng đầu việc.

11 Sắp xếp việc cần làm

CÔNG VIỆC

Bạn là người hướng dẫn năng suất điểm tĩnh, thực tế.

Đây là danh sách việc của tôi: [DÁN DANH SÁCH].

Ngữ cảnh: mục tiêu chính tuần này của tôi là [MỤC TIÊU], và tôi có khoảng [SỐ GIỜ] giờ rảnh. Các hạn chót cố định: [HẠN CHÓT].

Hãy chia các việc thành: làm hôm nay, xếp lịch trong tuần, giao cho người khác, và bỏ. Mỗi việc kèm một dòng lý do, rồi gợi ý thứ tự làm hôm nay.

MẸO Hãy thật thà về số giờ rảnh, nếu không kế hoạch sẽ vỡ ngay trong ngày.

12 Giải thích giấy tờ khó hiểu

CUỘC SỐNG

Bạn là người tư vấn, giải thích giấy tờ hành chính bằng lời dễ hiểu. Hãy giải thích thư hoặc giấy tờ dưới đây. Tôi sống ở [TỈNH, THÀNH PHỐ]. Cho tôi biết: giấy tờ này nói về gì trong hai câu, tôi cần làm gì và hạn khi nào, có chi phí hay rủi ro gì không, và tôi nên hỏi lại nơi gửi những câu gì.

Giấy tờ (đã xóa thông tin cá nhân):
[DÁN NỘI DUNG]

MẸO Xóa số CCCD và số tài khoản trước, và xác nhận các hạn chót quan trọng với nơi gửi.

13 Chuẩn bị cho cuộc nói chuyện khó

CUỘC SỐNG

Bạn là người hướng dẫn giao tiếp điềm tĩnh. Tôi cần nói chuyện với [AI, VD: BẠN Ở CÙNG PHÒNG] về [VẤN ĐỀ]. Điều tôi muốn đạt được: [KẾT QUẢ]. Điều tôi lo: [NỖI LO]. Giúp tôi chuẩn bị: một câu mở đầu nhẹ nhàng, các ý chính bằng giọng của tôi, hai cách người kia có thể phản ứng và cách tôi đáp lại, và một phương án thỏa hiệp công bằng tôi có thể đề nghị.

MẸO Tập trước bằng cách bảo nó đóng vai người kia, rồi thử nói câu mở đầu thành tiếng.

14 Trả lời khách hàng

KINH DOANH

Bạn là trưởng nhóm chăm sóc khách hàng, nổi tiếng trả lời điềm tĩnh và tận tình. Hãy viết câu trả lời cho tin nhắn khách hàng dưới đây. Cửa hàng của chúng tôi: [BẠN BÁN GÌ]. Chúng tôi có thể: [VD: HOÀN TIỀN, ĐỔI HÀNG, CHỈ XIN LỖI]. Chính sách: [CHÍNH SÁCH LIÊN QUAN]. Ghi nhận vấn đề của khách, nói rõ bước tiếp theo, dưới [SỐ] chữ. Giọng [GIỌNG VẼN]. Xưng hô với khách là [VD: ANH/CHỊ, BẠN].

Tin nhắn của khách:
[DÁN TIN NHẮN]

MẸO Chỉ hứa những gì bạn làm được; sửa mọi ưu đãi mà AI tự thêm vào.

Những gì không bao giờ dán vào AI

Hãy coi chatbot như nơi công cộng: đừng bao giờ dán thứ gì bạn không muốn người lạ đọc.

Những gì bạn gõ vào chatbot được gửi lên máy chủ của công ty làm ra nó. Tùy công cụ và cài đặt, nó có thể được lưu lại, được nhân viên xem, hoặc dùng để huấn luyện các model sau này.

KHÔNG BAO GIỜ DÁN

- ☒ Mật khẩu
 - ☒ Số tài khoản ngân hàng hay số thẻ
 - ☒ Số CCCD hay hộ chiếu
 - ☒ Hồ sơ bệnh án
 - ☒ Thông tin riêng của người khác
 - ☒ Ở công ty: dữ liệu khách hàng, hợp đồng hay kế hoạch mật, trừ khi công ty đã duyệt công cụ đó
-

TRƯỚC KHI DÁN

- ☐ Trước khi dán, hãy xóa hoặc thay các phần nhạy cảm: “Khách hàng A” thay cho tên thật, “[SỐ TIỀN]” thay cho con số thật. AI hiếm khi cần chi tiết thật mới giúp được bạn.
 - ☐ Kiểm tra phần cài đặt. Hầu hết công cụ cho phép tắt việc dùng cuộc trò chuyện để huấn luyện, và tài khoản công ty hay trường học thường có quy định bảo mật chặt hơn.
-

Kiểm tra câu trả lời của AI

Dùng AI để có bản nháp đầu tiên của sự thật, rồi kiểm tra mọi thứ quan trọng trước khi làm theo.

KIỂM TRA TRƯỚC KHI LÀM THEO KHI CHUYỆN LIÊN QUAN ĐẾN

Sức khỏe · Tiền bạc · Pháp luật · An toàn · Bài vở ở trường

LẤN NÀO CŨNG VẬY

- ☐ Một cách nhanh: xin nguồn, mở ra xem, và đối chiếu xem nguồn có thật sự nói đúng như AI bảo không. Link giả hoặc link hỏng là dấu hiệu cảnh báo.
- ☐ Nguồn không ủng hộ thông tin thì không phải là nguồn. Hãy coi thông tin đó là chưa kiểm chứng cho đến khi có nguồn đáng tin xác nhận.
- ☐ Đối chiếu với nguồn thứ hai: một trang web chính thức của cơ quan nhà nước, một công cụ AI khác, hoặc một người am hiểu. Nếu các nguồn nói khác nhau, hãy tìm hiểu kỹ hơn.
- ☐ Ảo giác hay gặp nhất ở các chi tiết chính xác: tên người, con số, trích dẫn, đường link, nguồn tham khảo và sự kiện mới. Với những lời giải thích chung chung thì ít gặp hơn.

BẢO AI TRÌNH BÀY CĂN CỨ

Với câu trả lời vừa rồi, hãy liệt kê từng thông tin dữ kiện, mức độ chắc chắn của bạn (cao, vừa, thấp), và một nguồn tôi có thể tự kiểm tra. Nói rõ nếu bạn không tìm được nguồn.

TRƯỚC KHI DÙNG, HÃY TỰ HỎI

☐ Có đúng không?	☐ Có đủ không?
☐ Có hợp với người đọc không?	☐ Mình có dám ký tên vào không?

Thuật ngữ: 25 từ

Những từ bạn sẽ gặp nhiều nhất, giải thích bằng lời thường. Xem đủ cả bộ tại ai.manusignal.com/vi/glossary.

Agent · tác tử AI: AI tự làm nhiều bước

Hệ thống AI tự làm nhiều bước, như tìm kiếm, bấm nút hay dùng ứng dụng, để hoàn thành mục tiêu bạn giao.

AI · Artificial Intelligence: trí tuệ nhân tạo

Phần mềm học quy luật từ ví dụ để nhận biết, dự đoán hoặc tạo ra nội dung, thay vì chỉ làm theo luật do người viết sẵn.

Automation bias · thiên kiến tự động hóa: tin máy quá dễ

Thói quen tin câu trả lời của máy quá dễ, kể cả khi phán đoán của bạn hoặc bằng chứng khác nói ngược lại.

Bias · thiên kiến

Khi AI đối xử bất công với một số người hoặc quan điểm vì dữ liệu nó học bị lệch.

Chain of thought · chuỗi suy luận: nghĩ từng bước

Yêu cầu AI giải bài theo từng bước trước khi trả lời. Cách này thường giúp câu trả lời chính xác hơn.

Chatbot · trợ lý trò chuyện

Chương trình bạn nói chuyện bằng ngôn ngữ đời thường, gõ hoặc nói, và nó trả lời lại cũng như vậy.

Context window · cửa sổ ngữ cảnh

Lượng chữ tối đa AI xem được trong một lần. Phần vượt quá sẽ bị quên trong cuộc trò chuyện đó.

Data privacy · quyền riêng tư dữ liệu

Kiểm soát thông tin cá nhân hoặc bí mật, kể cả việc chọn gõ gì vào công cụ AI và dữ liệu được lưu ở đâu.

Deepfake · nội dung giả mạo bằng AI

Video, ảnh hoặc âm thanh giả làm bằng AI, cho thấy một người thật nói hoặc làm điều họ chưa từng làm.

Few-shot prompting · prompt kèm vài ví dụ

Đưa vài ví dụ về thứ bạn muốn vào prompt để AI làm theo phong cách và định dạng đó.

Generative AI · AI tạo sinh

AI tạo ra chữ, hình ảnh, âm thanh, video hoặc code mới, chứ không chỉ phân loại hay chấm điểm thứ có sẵn.

Hallucination · ảo giác: AI bịa

Khi AI nói sai một cách tự tin, như bịa ra sự kiện, câu trích dẫn hay nguồn tham khảo.

Human in the loop · có người duyệt

Thiết kế quy trình sao cho có người xem lại hoặc duyệt kết quả của AI trước khi nó gây hậu quả thật.

Knowledge cutoff · mốc kiến thức

Ngày mà sau đó mô hình không học thêm gì. Nếu không tìm được trên web, nó có thể không biết tin mới.

LLM · Large Language Model: mô hình ngôn ngữ lớn

AI học từ khối lượng chữ khổng lồ để đoán từ tiếp theo, nhờ đó viết, tóm tắt, dịch và trò chuyện được.

Machine learning · học máy

Dạy máy tính bằng cách cho xem thật nhiều ví dụ để nó tự tìm quy luật, thay vì viết sẵn mọi luật.

Model · mô hình

Tệp chứa các quy luật đã học, làm phần việc chính bên trong sản phẩm AI. Một mô hình có thể chạy cho nhiều ứng dụng.

Next-word prediction · đoán từ tiếp theo

Việc cốt lõi của mô hình ngôn ngữ: đoán đoạn chữ tiếp theo có khả năng nhất, lặp đi lặp lại để tạo câu trả lời.

Phishing · lừa đảo giả danh

Tin nhắn giả danh người bạn tin để lừa bạn bấm link, chuyển tiền hoặc đưa mật khẩu.

Prompt · câu lệnh cho AI

Lời yêu cầu hoặc câu hỏi bạn đưa cho AI. Prompt rõ ràng, có ngữ cảnh thường cho câu trả lời tốt hơn nhiều.

Prompt chaining · chuỗi prompt

Chia việc lớn thành chuỗi prompt nhỏ, lấy câu trả lời bước trước làm đầu vào cho bước sau.

Sycophancy · nịnh người dùng

Xu hướng AI đồng ý hoặc khen ý tưởng của bạn thay vì chỉ ra chỗ bạn sai.

Token · mẫu chữ

Một mẫu chữ, thường là một phần của từ, mà AI đọc và viết. Giới hạn và giá tiền được tính theo token.

Training data · dữ liệu huấn luyện

Những ví dụ, như chữ, hình ảnh hay bản ghi âm, mà mô hình học quy luật từ đó.

Voice cloning · nhân bản giọng nói

Dùng AI bắt chước giọng một người từ đoạn ghi âm ngắn để nói bất cứ điều gì. Hay gặp trong lừa đảo qua điện thoại.

Đáp án

Đáp án câu hỏi của từng ngày, kèm lời giải thích.

NGÀY 1 Chatbot đang làm gì khi viết câu trả lời?

B Đoán những chữ có khả năng xuất hiện tiếp theo, từng mẫu một
Chatbot tạo ra chữ bằng cách đoán điều gì đến tiếp theo, lặp đi lặp lại.

NGÀY 2 Phần nào của prompt hay bị quên nhất?

C Bối cảnh

Bối cảnh, như viết cho ai và các dữ kiện chính, là thứ biến câu trả lời chung chung thành câu trả lời có ích.

NGÀY 3 Khi nào bạn nên kiểm tra lại lời AI nói?

C Bất cứ khi nào câu trả lời quan trọng: sức khỏe, tiền bạc, pháp luật, học hành hay công việc

AI nghe vẫn tự tin kể cả khi sai, nên hãy kiểm tra mọi điều bạn sẽ làm theo.

NGÀY 4 Dấu hiệu đáng ngờ nhất trong một tin nhắn là gì?

B Giục bạn trả tiền gấp theo một cách lạ

AI làm tin nhắn lừa đảo trông rất chín chu. Sự gấp gáp cộng với cách trả tiền lạ mới là dấu hiệu cảnh báo thật.

NGÀY 5 Làm sao để có bản tóm tắt hữu ích hơn?

B Nói rõ tóm tắt cho ai và họ cần quyết định gì

Người đọc và mục đích rõ ràng cho AI biết nên giữ gì và bỏ gì.

NGÀY 6 Góp ý nào cho bản nháp thứ hai tốt nhất?

C Thay đổi cụ thể: bỏ gì, sửa gì, thêm gì

Góp ý cụ thể hiệu quả với AI y như với con người.

NGÀY 7 Điều gì giúp kỹ năng AI của bạn tiếp tục tăng sau khóa học này?

C Dùng AI cho một việc thật mỗi tuần và ghi lại cái gì hiệu quả

Một thói quen nhỏ, đều đặn trên việc thật tạo ra nhiều kỹ năng hơn là chạy theo tin tức.

Học tiếp trên mạng

Mọi thứ trong sổ tay này đều có tại ai.manusignal.com, miễn phí, không cần tài khoản, kèm đồ chơi tương tác, bài trắc nghiệm và hồ sơ vụ việc.

KHÓA 7 NGÀY, CÓ LƯU TIẾN ĐỘ

ai.manusignal.com/vi/7-days

TẤT CẢ BÀI HỌC

ai.manusignal.com/vi/lessons

GIẤY CHỨNG NHẬN CỦA BẠN

ai.manusignal.com/vi/certificate

Xong cả bảy ngày để mở khóa giấy chứng nhận.

ENGLISH

ai.manusignal.com

Bạn biết ai nên đọc sổ tay này? Gửi họ file PDF.

Chia sẻ hoàn toàn miễn phí.

Được in, sao chép và chia sẻ miễn phí cho mục đích phi thương mại. © 2026 ManuAI · ai.manusignal.com